

Bogár László: Álomnak vége van...

2015 december 15. Flag

Szöveg méret

Mentés

-
-
-

- [0](#)

Még nincs értékelve

Mérték

A klímacsúcs belső vitáinak nagy része sajnos nem jutott el az alapkérdésekig. Talán mert túl sok volt a „látványtechnikai” elem...

A Cseh Tamás–Bereményi Géza szerzőpáros A képek dala című énekének refrénje ez... „Álomnak vége van,

világnak nincs vége.”

Hogy a világnak nincs vége, azt csak remélni lehet, de hogy az álomnak vége van, az most már senki számára nem kérdés többé. Azt a száznegyvenhét államfőt és azt a több mint négyezer delegátust, aki részt vett a most lezárult párizsi klímacsúcson, éppen az hozta össze, hogy reménykednek abban, a világnak (talán még) nincs vége, de biztosak benne, az álomnak vége van. Mármint annak az álomnak, amely véges rendszerben akart végtelen növekedést itt, a Föld nevű bolygón.

Most már ahhoz, hogy csupán ennek az álomnak legyen vége, és ne a világnak, igen pontos tudásra, kíméletlenül szinte beszédre és mérhetetlen áldozatokra van vagy inkább volna szükség. Mit is kellene végiggondolnunk ahhoz, hogy kicsit jobban megértsük, milyen drámai helyzetben van az emberi létezés? Legelőször is talán azt, hogy az a legalább kétezer éve létező formula (már a római jogban is szerepelt, és a mai magyar polgári jogban is benne van), hogy a „jó gazda gondosságával” kellene gazdálkodnunk, valójában mit is jelent.

Az ember az egyetlen olyan élőlény, amely nemcsak esetenként illeszt önmaga és a számára külső természet közé tárgyakat, eszközöket, hanem rendszeresen megteszi ezt, sőt, tudatosan fejleszteni is képes ezeket az eszközöket annak érdekében, hogy anyagi, fizikai szükségleteit minél teljesebben legyen képes kielégíteni. Ezzel a képességével azonban a természetet mintegy megkettőzi, hiszen létrehoz egy olyan, addig soha nem létezett komplexumot, amelyet jobb híján technoevolúciónak nevezhetünk.

A görög mitológia szerint mindezt Prométheusz tette lehetővé az emberiség számára. Noha Prométheusz neve „előrelátót” jelent, mégis úgy látszik, ezt a döntő fontosságú képességét nem tudta, nem akarta, nem merté átadni az emberiségnek. Így aztán az ember a tudást, az alkotás képességét hatalmas energiákkal használja arra, hogy elgondoljon és megvalósítson mindent, ami egyáltalán lehetséges, de előre látni, hogy mindez majd (valaha) mikor és miként lesz beilleszthető a teremtésbe, már nem képes.

A mesterségek elsajátításával az ember képessé vált arra is, hogy megalkossa az „eszközkészítő eszközt”, vagyis a gépet, és ezzel egy elvileg a külső természetihez hasonlóan végtelen „belső természeti” technoevolúciós folyamatot indítson el. Az elmúlt évszázadokban így jött létre az eszközkészítő eszközkészítő... eszközök végtelen láncolata, ami most már öngerjesztő örvénylésként kicsúszni látszik az ember kezéből.

A „környezetvédelem”, amelynek egyik fontos fejezete a mostani párizsi klímacsúcs, mint fogalom eleve kifecsegi a lényegét. Mert ha feltesszük a kérdést, hogy mit?l vagy sokkal inkább kit?l is kellene megvédeni a természetet,

akkor az evidens válasz az, hogy magától az embertől. Vagyis a környezetvédelem nem más, mint az a folyamat, amelyben az ember igyekszik önmagától (önmaga pusztító hatásától) megvédeni önmagát. Ez azonban csak akkor és úgy lehetséges, ha kíméletlen szinteséggel feltárja önmaga legbelső természetét.

Ha ez megtörténne, egyúttal az is kiderülne, hogy az a létmód, amelyet a Nyugat, a nyugatias modernitás hozott létre és kényszerített/kényszerít a világra, zsákutca. És a technoevolúció nemcsak hogy nem segítség, hanem éppen ellenkezőleg, csak egyre mélyebbre hajszolja ebben a csapdában. A fő feladat a csapda lényegének megértése volna.

Ahogy a klímacsúcs vitáin is gyakran elhangzott, az ember, ha a természet visszajelzi számára, hogy veszélyes önpusztító, létfelélő útra tévedt, akkor a technoevolúció inkább arra ösztönzi, hogy egy minden eddiginél nagyobb teljesítményű bulldózerbe átülve minden eddiginél határozottabban nyomuljon előre az egyre nyilvánvalóbb zsákutcába. Természetesen senki nem tagadja – s a klímacsúcs résztvevői a legkevésbé –, hogy a technoevolúció hatalmas, fontos és hasznos eredményeket is létrehozott, amelyek kényelmesebbé, biztonságosabbá tették az ember hétköznapi életét.

Költség-haszon elemzést végezve azonban az látszik kiderülni, hogy az összes haszon eltörpül amellett a „költség” mellett, amelyet az emberiség részben már most is fizet, részben pedig majd a jövőben fizetni kényszerül. A klímacsúcs belső vitáinak nagy része sajnos nem jutott el ezekig az alapkérdésekig. Talán azért sem, mert túl sok volt a „látványtechnikai” elem. A világot irányító planetáris dimenziójú tőkestruktúrák ugyanis nem az alapkérdések feltárásában érdekeltek. Hanem inkább abban, hogy azt a hamis látszatot keltsék, hogy van gyors, könnyű és olcsó megoldás. És persze lehet, hogy van is ilyen, de az egyúttal rossz is, hisz az elmúlt több mint negyven év, a Római Klub első jelentése óta az emberiség még lassítani sem tudta az önpusztító folyamatokat, nemhogy megállítani.

Az alkalmatlan diagnózisok alkalmatlan terápiákat hoztak magukkal. Biztatónak látszik azonban, hogy egyre többen teszik fel az ilyen és ehhez hasonló alapkérdéseket, mint amilyeneket én is feltenni igyekeztem ebben az írásomban.

A régi mondás szerint a „csúcson kell abbahagyni”, most azonban inkább arra kellene ösztönöznünk az emberiség létmódjának alapvető kérdéseit feszegető kutatókat és elemzőket, hogy ne a csúcson hagyják abba, pontosabban, hogy a csúcskonferencia vége ne egy újabb színjáték fináléja legyen csupán, mint ahogy most látszik, hanem az új kezdet. Ha az álomnak egészen bizonyosan vége is van immár, a világvége talán még nem elkerülhetetlen.

Bogár László – www.magyarhirlap.hu

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következő címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!

Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következő címen: <https://twitter.com/syracuse73>. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: <https://www.facebook.com/flagmagazin>
- Minden "lájk számít, segíti a magazin működését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu

DR. DRÁBIK JÁNOS
100 ÉVVEL TRIANON UTÁN
DVD A trianoni gyaláizról tabumentesen

„Egy film amelyet minden magyarnak látnia kell”

Ajánló